

Spotkanie ekspertów europejskich w sprawie prawa i praktyki, dotyczących zakazu tortur

W dniach 25 - 27 listopada 2011 r. odbyło się w Berlinie zorganizowane przez *European Center for Constitutional and Human Rights* oraz *Redress* spotkanie ekspertów europejskich w sprawie prawa i praktyki, dotyczących zakazu tortur.

W trakcie trwającej 3 dni konferencji, szczegółowo przedstawione zostały problemy związane z przestrzeganiem zakazu tortur w Cyprze, Północnym Cyprze, Turcji, Grecji, Rosji, Armenii, Ukrainie, Rumunii, Chorwacji, Królestwie Zjednoczonym Wielkiej Brytanii i Północnej Irlandii, Belgii, Francji, Hiszpanii, Niemczech i Polsce.

Poświęcono szczególną uwagę w dyskusji wybranym zagadnieniom związanym ze zjawiskiem tortur, okrutnego i niehumanitarnego traktowania, takim jak:

- sytuacja grup społecznych szczególnie podatnych i narażonych na tortury (np. Romowie i inne mniejszości etniczne);
- tortury, okrutne i niehumanitarne traktowanie na tle dyskryminacji, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji kobiet;
- skutecznością zakazu tortur w warunkach konfliktu, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji na Kaukazie oraz w Turcji;
- problemy ze skutecznym zapewnieniem odszkodowania lub zadośćuczynienia dla ofiar tortur, okrutnego lub niehumanitarnego traktowania;
- skuteczność ścigania sprawców tortur a szczególnie osób odpowiedzialnych za systemowe formy tortur;
- waga litygacji strategicznej i korzystania z instrumentów ONZ w celu zapobiegania stosowaniu tortur, okrutnego lub niehumanitarnego traktowania;
- przeciwterrorystyczna działalność państw europejskich i innych państw, związana z przesłuchaniami w zagranicznych więzieniach i przekazywaniem danych dotyczących jednostek, państwom podejrzanym o systemowe stosowanie tortur, w sposób prowadzący do aresztowania i stosowania tortur, okrutnego lub niehumanitarnego traktowania. Szczególną uwagę uczestnicy konferencji poświęcili problemom związanym z dochodzeniem odpowiedzialności karnej osób odpowiedzialnych za

porwania, bezprawne pozbawienie wolności i tortury w związku z tzw. "wojną z terrorem".

Sytuację Polską omówił adwokat Mikołaj Pietrzak, podkreślając trwające problemy systemowe związane z przeludnieniem aresztów śledczych i zakładów karnych, brakiem możliwości skutecznego monitorowania stanu zakładów karnych i innych miejsc pozbawienia wolności przez Rzecznika Praw Obywatelskich, działalnością izb wytrzeźwień, problemami z efektywnością śledztwa związanego z działalnością tzw. tajnego więzienia CIA w Polsce.